

STD'ye Genel Bakış

Tarihsel Gelişim ve Uluslar arası Örnekler

Sağlık Teknolojisi Değerlendirmesi Nedir?

- Sağlık Teknolojisi: “Sağlık hizmetlerinde kullanılan ilaçlar, cihazlar ve tıbbi ve cerrahi prosedürler ile bu tedavilerin sağlandığı örgütsel ve desteleyici sistemler”^a
  - Kontraseptifler; diyaliz makineleri; mastektomi; kanser taraması; yoğun bakım ünitesi
- Sağlık Teknolojisi Değerlendirmesi: “sağlık teknolojisinin gelişimi, dağıtımı ve kullanımınının medikal, sosyal, etik ve ekonomik sonuçlarını araştıran, multi-disipliner bir politika analizi alanı.”^b

a: Office of Technology Assessment. Assessing the efficacy and safety of medical technologies. Washington DC: U.S. Government Printing Office, 1978;

b: International Network of Agencies for Health Technology Assessment (INAHTA)

STD Gelişimindeki Aşamalar

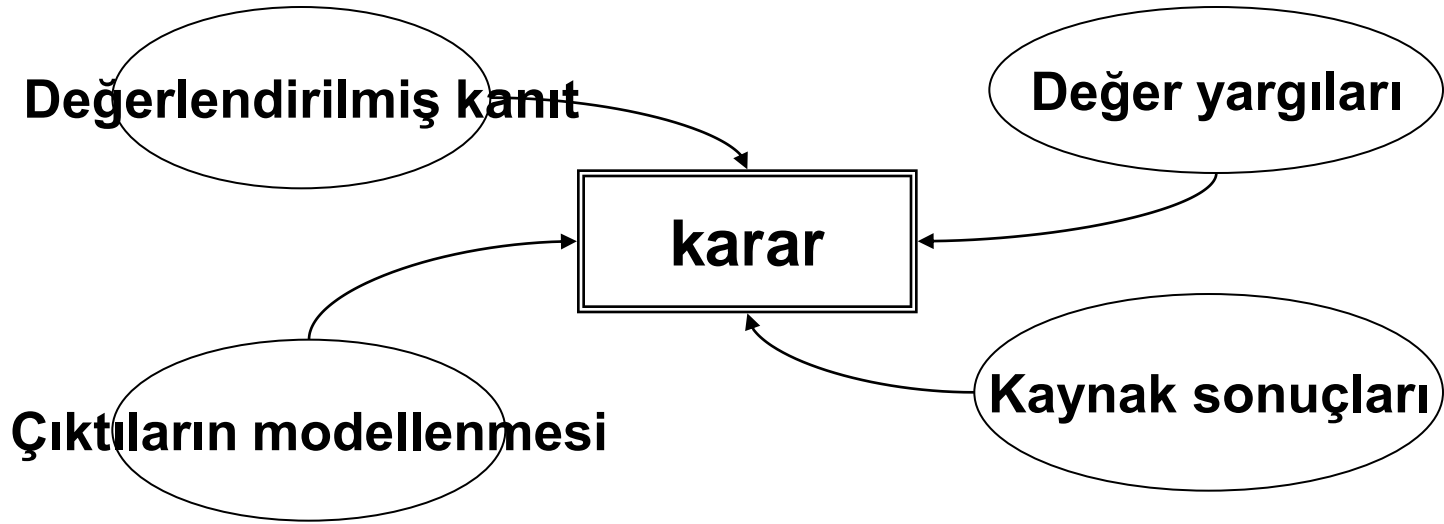
- *ABD Teknoloji Değerlendirme Ofisi'nin kurulması– 1972*
- *Sağlık Ekonomisinin bir disiplin olarak ortaya çıkışı– Kenneth Arrow – 1963; ABD, İngiltere, 1970'ler ve 1980'ler*
- *Kanıtı Dayalı Tıp hareketi – McMaster's, Kanada, 1980'ler*
- *Cochrane Collaboration – İngiltere, 1992*

Kanıtla Dayalı Tıp (KDT)

- *“KDT, mevcut en iyi kanıtların hasta bakımı konusunda karar almak için dikkatli, net ve adaletli şekilde kullanılmasıdır”*
  - *Bireysel klinik uzmanlık*
  - *Sistemik araştırmadan elde edilen mevcut en iyi dış klinik kanıtlar*

Kanıtla Dayalı Karar Yapıcılık

- Değerlendirilmiş kanıtlar, geniş bir karar-analitik çerçevesinde kararlara yönelik bilgi sağlamak için kullanılır.

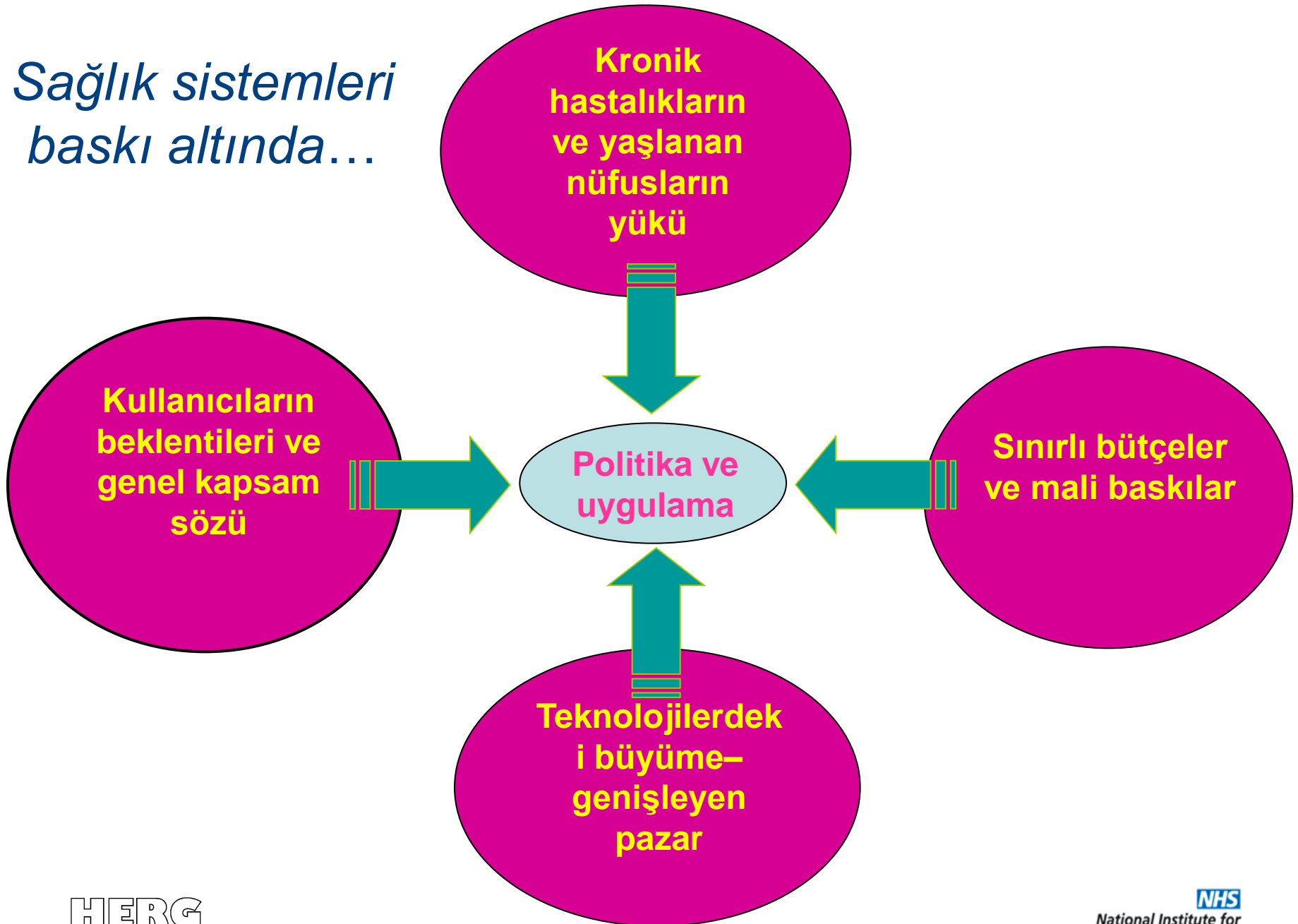
STD'nin Boyutları

- *Kıyaslamalı klinik etkinlik*
- *Kıyaslamalı maliyet etkinlik*
- *Hizmet sunumu organizasyon özellikleri*
- *Yasal çerçeve*
- *Etik, sosyal sonuçlar – hakkaniyet, adalet ve diğer sosyal normlar*

STD Hedef Kitleleri

- *Politika yapıcılar- ödeyiciler*
- *Medikal ürün geliştiriciler- sanayi*
- *Sağlık çalışanları*
- *Akademik toplum-araştırmacılar*
- *Genel toplum: vergi mükellefleri; sigortalı nüfus*
- *Hastalar ve aileleri/yakınları*

Sağlık sistemleri baskı altında...

Değişen STD: Uluslar arası Trendler

- **Makro:**

- *Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde STD kurumlarının sayısındaki artış*
- *Ülkeler arası ağlar: INAHTA; EUnetHTA; HTAi ve standardize etme çabası*
- *STD kurumları ve karar yapıcılar arası resmi iki-yönlü organizasyonel bağlantılar*

Uluslararası Örnekler

- *NICE, İngiltere*
- *HAS, Fransa*
- *IQWiG, Almanya*
- *PBAC, Avustralya*
- .....
- *HIRA, Güney Kore*
- *Sosyal Koruma Bakanlığı, Kolombiya*
- *OHTAC, Ontaryo*
- *Ulusal Sağlık Sigorta Sistemi, Gana*
- *HITAP, Tayland*

From Chalkidou et al., CMWF, 2009; Milbank 2009

Özellikler	NICE	HAS	IQWiG	PBAC
Belirtilen amaç ve hedef	<i>Uygulamadaki varyasyonunun azaltılması; yeni teknolojilerin alımının hızlandırılması; kalite standartlarının belirlenmesi ve verimliliğin iyileştirilmesi</i>	<i>Kalite standartlarının belirlenmesi; hastane akreditasyonu; liste kararlarının alınması ve ilaçlara yönelik geri ödeme için bilgi sağlanması; sürekli mesleki gelişim</i>	<i>Sağlık Sigortası (Joint Federal Committee) tarafından hizmetler için liste kararlarına yönelik bilgi sağlanması; ilaçlara yönelik tavan fiyat; rehber değerlendirmesi; halk için bilgi</i>	<i>Avustralya'nın ulusal kodeksinde ilaçlar için liste kararlarının alınması (ayakta tedavi)</i>
Konu ve kapsam	<i>İlaçlar, cihazlar, prosedürler, tanı testleri; klinik rehberler; koruma konusunda halk sağlığı rehberliği</i>	<i>İlaçlar, cihazlar, prosedürler, tanı testleri; klinik rehberler; koruma konusunda halk sağlığı rehberliği; hizmet organizasyonu</i>	<i>İlaçlar, cihazlar, prosedürler, tanı testleri; klinik rehberler; koruma konusunda halk sağlığı rehberliği; hastalar için bilgi</i>	<i>Reçeteli ilaçlar ve aşılar</i>

Özellikler	NICE	HAS	IQWiG	PBAC
Konuları kim seçer/ öncelikleri kim belirler?	<i>Açık kriterlere dayalı olarak NICE– son onay Bakan’a ait; giderek tüm yeni ilaçlara bakılıyor (örneğin kanser)</i>	<i>Kodeks konusunda listeye girmek isteyen ilaç firmaları; Sağlık Bakanlığı; diğer paydaşlar – açık kriterlere dayalı olarak HAS tarafından değerlendirilir</i>	<i>Federal Joint Committee (ödeyiciler/sunucular/çalışanlar); Sağlık Bakanlığı; IQWiG (hasta konuları için)</i>	<i>Kodeks konusunda listeye girmek isteyen ilaç firmaları</i>
Kullanılan araştırma kanıtının türü	<i>Kanıt sentezi (RCT ve gözlemsel); ekonomik modelleme; kamu kaynaklarından finanse edilen, az sayıda prospektif deney</i>	<i>Kanıt sentezi (RCT ve gözlemsel); (some) ekonomik modelleme; pazarlama sonrası çalışmalar</i>	<i>Kanıt sentezi(RCT – kanıt hiyerarşileri); (biraz) ekonomik modelleme</i>	<i>Kanıt sentezi (başbaşa tercih ediliyor ama minimum standart yok); ekonomik modelleme</i>

Özellikler	NICE	HAS	IQWiG	PBAC
Araştırma altyapısıyla ilişki	<i>Ulusal Sağlık Araştırma Enstitüsü–finansmanlı akademik merkezler ve NICE-f finansmanlı mesleki kuruluşlar (Royal Colleges) ile düzenlemeler</i>	<i>Modelleme ve kanıt sentezleri için dış uzmanlarla daha fazla sözleşme</i>	<i>Dış (Alman ve Avrupalı) uzmanlar ve ağlarla sözleşme– hizmet-içi kapasite</i>	<i>Belirlenmiş akademik kuruluşlarla sözleşme</i>
Yapı ve sağlık sistemiyle ilişki	<i>NHS'nin parçası; hükümetten bağımsız, doğrudan NHS'ye ve kamu sektörüne rehberlik sağlar (yerel makamlar, taşımacılık ve eğitim kurulları)</i>	<i>Hükümet ve sigorta fonlarından bağımsız. Meclis'e karşı sorumlu</i>	<i>Hükümet'ten bağımsız.</i>	<i>Sağlık Dairesi bünyesinde Farmasötik Değerlendirme Şubesi'nin (FDŞ) parçası; FDŞ fiyatlandırma yapar; kararları yayar ve farmasötik sanayisi ile irtibat kurar</i>

Özellikler	NICE	HAS	IQWiG	PBAC
Bütçe ve finansman kaynağı	<i>Sağlık Dairesi'nden £35 milyon. Akademik gruplara göre kanıt sentezi için ekstra finansman (£6m).</i>	<i>İlaç firmalarının reklam harcamaları (%60), hastane akreditasyon ücretleri (%20), şirket ücretleri (%8) üzerindeki tahsisli vergilerden €70 milyon, NHII ve hükümette kalır</i>	<i>Fatura edilen her hastane vakası üzerindeki vergi tahsisi ile SHI'nın ödediği medikal ve diş ayakta tedavi hizmetlerine yönelik ücretlerden €15 milyon (50%)</i>	<i>Üst-sınırsız tahsis ile talep yönlü. Sağlık ve Yaşlanma Dairesi tarafından finansman - AUD\$14 milyon pa</i>
Ekonomik değerlendirme	<i>1999'da kurulduğundan beri, maliyet etkinlik analizi (£/QALY). Uygulamaya bilgi sağlamak için bütçe etki analizi.</i>	<i>Ocak 2008'den beri, ilaç sınıfları ve hizmetleri için ekonomik ve diğer sosyal boyutların değerlendirilmesi (yeni ilaç listeleri için değil)</i>	<i>2008'den beri, ilaçlar için tavan fiyat belirlemek için verimlilik sınırı ve bütçe etki analizi (hizmetler için değil)</i>	<i>1988'den beri maliyet etkinlik analizi (1993'ten beri zorunlu); bütçe etki analizi (>AUD\$10m – meclis onayı)</i>

Özellikler	NICE	HAS	IQWiG	PBAC
Rehberlik statüsü ile kapsam ve ödeme kararlarıyla bağlantı	<i>Medikal teknolojiler : zorunlu (3 ay/NHS Anayasası). Halk sağlığı ve klinik rehberler: tavsiye. 2009/10'dan yeni VBP</i>	<i>Medikal teknolojiler : 1999'dan beri zorunlu. Halk sağlığı ve klinik rehberler: tavsiye</i>	<i>Federal Joint Committee için danışmanlık. SB tarafından onaylandıktan sonra, sigorta fonlarına yönelik Federal Joint Committee talimatları zorunlu</i>	<i>Zorunlu liste kararları. "Hayır" hayırdır. "Evet" ise Bakan onayına tabi olarak "belki"dir</i>
Yayma uygulaması (örneğin denetim, eğitim araçları, akademik detaylama, mali teşvikler– P4P)	<i>Negatif liste ve VBP zorunlu. Denetim araçları, saha danışmanları, post-grad ve CME; birinci basamakta P4P; ikinci basamakta vergi; sunucu akreditasyonu (QCC 2010)</i>	<i>Sunucuların akreditasyonu, CME ve hasta bilgisi. İlaç liste kararlarının hemen uygulanması</i>	<i>Çeşitli sigorta fonlarına yönelik zorunlu Federal Joint Committee talimatları için bilgi sağlar.</i>	<i>Ulusal Reçete Servisi; CME, akademik detaylama, akılcı reçeteleme eğitimi, klinik denetimler, konferanslar vs vasıtasıyla PBS tavsiyelerini teşvik eder</i>

Diğer Uluslararası Örnekler

- **Güney Kore - HIRA**
  - Genel kapsamlı Ulusal Sağlık Sigortası ve %40 cepten katkı
  - 2006-07'den beri pozitif ilaç listesi
  - Değere dayalı fiyatlandırma
  - İlaçlar ve diğer teknolojiler için 2009 yılında prospektif çalışmalar yapmak üzere yeni kurum kurulması
- **Kolombiya –Sosyal Koruma Bakanlığı**
  - Genel kapsam - <%10% cepten katkı
  - Rekabet eden birçok Sigorta Fonu (özel ve kamu)
  - Garantili temel paket–2009-10'da destekli ve katkı paketlerini birleştirmek için
  - Şu anda gelişmekte : klinik etkinlik; maliyet etkinlik; aktüeryel yöntemler rehberi

Diğer Uluslararası Örnekler

- **Ontaryo – STD Ofisi**
  - *Sunucu ve il/bölge hükümeti tarafından 1993'te kuruldu (ödeyiciler)*
  - *Pahalı yeni cihazlar ve prosedürler için prospektif kanıt üretimi (ilaç değil)*
  - *Araştırma bağlamında koşullu kapsam (ör. DES kaydı)*
- **Gana – Ulusal Sağlık Sigorta Sistemi**
  - *2005'de kuruldu – nüfusun %55'ine erişim– bireysel katkı*
  - *Temel paketi sağlamak için CEA ve bütçe etkisini kullanmaya çalışıyor : ör. statinler temel pakette yer almalı mı, evetse hangileri?*
- **Tayland – HITAP**
  - *2006'da kuruldu*
  - *Kamuoyu ile iletişime odaklı*
  - *Sosyal değer yargılarının kullanılması*

STD'de Değişim: Uluslararası Trendler

- ***Mikro:***
  - *Maliyet konuları: resmi ekonomik değerlendirme*
  - *İlaçlardan diyagnostik, cerrahi ve hizmetlere kadar*
  - *Uygulama desteği ve etki değerlendirmesi*
  - *Geniş paydaş katılımı– meslek dışı insanlar*
  - *Birincil araştırma, STD kurumunun görev alanının bir parçası*

Tallinn Şartı

- *“Sağlık politikası ve sistemlerine yönelik araştırmalarının geliştirilmesi ve medikal teknoloji ve farmasötiklerdeki yeniliklerden etik ve etkili şekilde faydalanılması, tüm ülkeleri ilgilendirmektedir; STD, daha bilgili kararlar alınmasını desteklemelidir.”*

2008 WHO European Region Ministerial Conference, The Tallinn Charter

Makroekonomi ve Sağlık Konulu Ulusal Hint Komisyonu, 2005

“Hastalık yükü tahminleri... müdahalelere ait maliyet etkinlik çalışmaları... program uygulamasına ait bağımsız değerlendirmeler yapılması gereken çalışma türlerine örnektir. Böylesi bir kapasitenin yokluğunda, mevcut politika yapımı geçicidir ve bireysel algılardan etkilenmektedir.”

'Referans Vaka' Konsepti

- *STD'nin bazı özelliklerine yönelik kullanılacak en uygun yöntemler konulu tartışma.*
- *Esasen değer yargısı olan seçimlerle ilintili olabilir; örneğin sağlık sonuçlarına ait değerlendirme için kimin tercihlerinin kullanılacağı.*
- *Bir analizin daha teknik özellikleriyle ilintili metodolojik seçimleri de içerir; örneğin HRQL'yi (sağlıkla ilintili yaşam kalitesi) ölçmek için en uygun yaklaşım.*
- *Referans vaka (RV), karar alıcı organ tarafından değerlendirilen yöntemleri amacına yönelik en uygun yöntem olarak belirtir.*
- *Referans vaka, tutarlı bir yaklaşımı kolaylaştırır fakat özellikle RV'ye sıkı bir uyum mümkün değilse RV-dışı analizleri dışarıda bırakmaz.*

NICE (teknoloji deęerlendirmeleri) Referans Vakası

- *Şunlarla ilgili yöntemleri belirler :*
  - *Karar problemi*
  - *Kıyaslayıcılar*
  - *Maliyetler ve sağlık sonuçları konulu perspektif*
  - *Ekonomik değerlendirme tipi*
  - *Sonuçlar konulu kanıtların sentezi*
  - *Sağlık etkilerinin ölçümü*
  - *HRQL ölçümü için veri kaynağı*
  - *HRQL'deki değişikliklere değer verilmesi için tercih verilerinin kaynağı*
  - *İndirim oranı*
  - *Hakkaniyet ölçümü*